

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

UMER XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), AUGUST 20, 1942.

STEVILKA (NUMBER) 195

VOJAŠTVO ZASEGLO WOODS MACHINE CO. V BOSTONU

Tovarna je bila zasežena po ukazu predsednika Roosevelta, ker se vodstvo ni pokorilo odredbam Vojnega delavskega odbora.

TOVARNO JE ZASEGLO 150 MOŽ VOJAŠKE POLICIJE

Vojaštvo je privozilo v neko tovarno v Bostonu, ki je zaposlevala produkcijo vladnih vojnih strojev, sedem vojaških truckov, ki jih je zasegla tovarna policija, ki je zasegla tovarno, ker se ni hotela pokoriti ukazom Vojnega delavskega odbora, radi česar je nastala nevarnost v zastoji dela v proizvodnji.

Vojaštvo, ki je zaseglo S. A. Woods Machine Co., tovarno, ki jo vodi major Ralph F. Gow, je zaseglo v Bostonu.

PO UKAZU PREDSEDNIKA ROOSEVELTA

Vojaštvo je zaseglo tovarno, ki jo vodi predsednik Roosevelt, ker se tovarna ni pokorila ukazom Vojnega delavskega odbora, ki je zahteval obdržanje tega članstva in arbitracije. Bil je tudi na seji glavnega odbora SNPJ, ki mu je dovolil, da je na kratko poročal o položaju v stari domovini. Dr. Čok ostane med nami nekaj dni in morda bo govoril čikaškim rojakom na kakšnem javnem zborovanju.

VOJAŠTVO NADALJUJE Z DELOM

Vojaštvo je razpostavilo na strateških točkah okoli mesta, so delavci na nočnem nadaljevali nemoteno sodelovali v delu.

WILWAUKEE, 19. avgusta. — William Green, predsednik ameriške delavske federacije, je objavil, da se bosta septembra sestala odbora Ameriške delavske federacije in CIO organizacije k posvetovanju, da bi se doseglo delavsko edinstvo.

VOJENSKI BORCI NADALJUJEJO Z UNIČEVANJEM LAŠKIH POSADK

Boji v odseku Grosuplje-Borovnica. — Poraz italijanske kolone v bližini Žužemberka. — Umik gerilcev iz nekaterih krajev v področju Ljubljane in Kočevja.

Slovenski gerilci se junaško borijo proti italijanskim divizijam, ki juna neprestano napadajo na ozemlje. Vsled sovojske premoči v moštvo in vojski se naši bataljoni in vojski morali umakniti iz nekaterih krajev v področju Ljubljane, Kočevja in reke Kolpe.

Drugi gerilski oddelek je zavzel laško utrdbo Zaic in ubil 20 laških vojakov in častnikov. Naše izgube v teh bojih so bile izredno majhne in štejejo le 3 mrtve in 9 ranjenih gerilcev.

(Opomba uredništva: V zvezi s temi boji slovenskih "gerilcev" opozarjamo na naš uredniški vodnik, ki ga bomo objavili v soboto).

KOROŠKI SLOVENCİ OBSEJANI NA SMRT

Dne 12. junija letos je bil v Celovcu ustreljen 32-letni K. Savš iz Sv. Petra pri Celovcu. Obdolžen je bil, da je več let deloval proti državi in da je kot veleizdajalec razkrajal odporno silo nemške države.

Angleški bombniki

Na sliki vidimo nekaj angleških težkih bombnikov, iz katerih sipljejo letalci bombe na nemška mesta.

Na afriški fronti je na vidiku veliki kopotezna akcija

Rooseveltov predstavnik Harriman je snoči izjavil, da bo ameriško vojaštvo kmalu v borbi ob strani Rusov.

LONDON, 19. avgusta. — Z imenovanjem generala Alexandra za poveljnika angleških in pridruženih čet na Srednjem vzhodu, je pričakovati skoro velikopoteznejših akcij na tem bojišču, ki bo — vsaj začasno — tvorilo novo drugo fronto proti osišču.

V zvezi s tem je zlasti važna izjava, ki jo je podal A. Harriman, osebni predstavnik predsednika Roosevelta na konferenci med Stalinom in Churchillom v Moskvi, ki je večerj izjavil, da bodo ob strani ruskih armad v najkrajšem času nastopile tudi ameriške armade, katerih vojaštvo se koncentrirajo v severni Irski. Vojaški opozovalci sklepajo, da so ameriške čete že na poti preko ozemlja Srednjega vzhoda na ruski Kavkaz.

Gotovo je toliko, da je v najkrajšem času pričakovati velikih dogodkov.

Usodne avtne poškodbe

V ponedeljek večer je bil pred svojim domom na 1278 E. 55th St. povožen od avtomobila rojak Joseph Lauschin, star 47 let. Odpeljan je bil v Charity bolnišnico, kjer je težkim poškodbam podlegel v sredo popoldne. Soproga Mary mu je preminila leta 1936. Tukaj zapuščata žalujoče hčere Rose, poročeno Saletel in Marion, poročeno Popovič, ter sina Michaela. Rojen je bil v vasi Vince, fara Sadržica pri Ribnici, kjer zapuščata starše Miho in Johanno ter sestere Micko, Johanno in Michaelo, brata Johna in Franka ter veliko sorodnikov. V Ameriki je bival 33 let. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 8:30 uri iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave. v Cerkev Immaculate Conception, E. 41 St. in Superior Ave. ter nato na Calvary pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sožalje!

Ameriški bombniki napadli Abbeville v Franciji

Kraj je napadlo 23 "letečih trdnjav," ki so se vse srečno vrnile na svoje baze v Angliji.

LONDON, 19. avgusta. — Tekom napada commandos odredov na Dieppe okraj, je bombardiralo nemško letalsko bazo v bližnjem kraju Abbeville 23 ameriških težkih bombnikov, tako zvanih letečih trdnjav, Ameriški bombniki so bombardirali hangarje in vzletišča in njihove bombe so zanele mnogo velikih požarov.

Tri in dvajset ameriških bombnikov je odvrlo vse svoje bombe na določene tarče.

V okolici Abbeville-a je bilo opaziti v zraku dvanajst nemških letal, toda ameriški bombniki niso naleteli skoro na nikakršno opozicijo. Vsi ameriški bombniki, ki so zdaj prikratk sodelovali z ameriški kopinimi četami, pomešanimi med commandos odredi, ki so napadli Dieppe okraj, so se srečno vrnili na svoje baze.

POTRES V NEVADI

TOMOPAH, Nevada., 19. avgusta. — Tukaj sta se danes čutila dva potresna sunka, ki sta potresla ozemlje v razdalji najmanj sto milj. Potres ni napravil nobene škode.

VESTI IZ ŽIVLJENJA AMERISKIH SLOVENCEV

East Helena, Mont. — Pri avtni nesreči, ko so dne 6 avgusta trčili skupaj tri avtomobili, je bil ubit rojak Frank Strajnar, star 52 let. Omenjeni je bil doma v Gotni vasi pri Novem mestu na Dolenjskem in je prišel v Ameriko pred 35 leti. Zapuščata dva sina, hčer, dva brata in dve sestri.

VOZNE ZA ZABAVO SE SKRČILE

WASHINGTON, D. C. — Avtomobilske vožnje za zabavo so se skrčile tako, da je bilo letos v juniju povprečno 55 odstotkov manj avtomobilov na cesti kakor lani v istem mesecu. V krajih, kjer se odmerja gasolin, pa je znašal padec celih 70 odstotkov. Tako poroča Ameriška avtomobilska zveza.

Rusi priznavajo, da so izpraznili mesto Krasnodar

Iz Krasnodara se umikajo Rusi proti svoji črnomorski bazi Novorossisk. — Bojna furija nekoliko ponehala.

MOSKVA, četrtek, 20. avgusta. — Na svojem umiku proti črnomorski bazi Novorossisk so Rusi izpraznili mesto Krasnodar. V bojih od Kavkaza do Ljeningrada je bilo uničenih 44 nemških tankov in ubitih 1.150 nemških vojakov.

Rusi naznanjajo, da so koncentrirali Nemci južno od Klekaja nad 100 tankov, od katerih so jih Rusi uničili 31 kakor tudi 25 tovornih avtov, natrpanih z nemškim vojaštvom. Vsega skupaj je bilo na tem odseku pobitih 400 Nemcev.

Na Kavkazu se Rusi še vedno srdito bore v prizadevanju, da ustavijo Nemce v njihovem pohodu proti oljnim poljem v Groznom.

SLEPEC DOBIL DELO

PAWTUCKET, R. I., 19. avgusta. — Gidon Tancelle, ki je graduiral v Perkins instituciji za slepe, je prestal civil service preizkušnjo in je sedaj telefonist v tujakšnjem posredovalnem uradu za oddajanje del.

NAROBE SVET

Bend, Ore., 19. avgusta. — Tukajšnji lovci in farmarji pripovedujejo, kako je nedavno neka srna polnih petnajst minut preganjala odraslega kugarja, ki se je drznil zalezovati njene mladiča.

Roparski napad

Ko je večerj zjutraj ob petih Joseph De Wilde odpiral svojo gostilno na 9413 St. Clair Ave., sta ga napadla dva mlada roparja, ki sta mu vzela \$140 ter pobegnili.

KAKO SO GERILCI PRE- STREGLI IN OSVOJILI CEL VLAK

"The Christian Science Monitor" objavlja celo vrsto avtentičnih podatkov o junaškem odporu v deželah, ki so jih Nemci zasedli, v katerih pa se narod še vedno upira. V svoji številki od 12. avgusta prinaša ugledni bostonski list pod gornjim naslovom sledeči dopis:

Pred kratkim so natrpali nad 2.000 Jugoslovancev, moč in mladeničev iz Ljubljane, na železniški vlak, ki bi imel to iz svojih domov iztrgano in lažkem suženstvu namenjeno skupino odpeljati v Trst. Komaj 70 milj od tega mesta, ter potem takem nikakor ne v kakšnih oddaljenih gorskih predelih, je moral vlak zapeljati čez via-duk, preko katerega pa ni nikdar prišel. Odkrivamo tu do zlag nepoznano, neverjetno in edinstveno povest, katere posledice so pretresle ves svet, ko so Italijani v znak maščevanja porušili 64 kmečkih hiš v Sodražici in bombardirali 4 druge manjše vasi.

Slovenski pravnik, vodja gerilcev

Ko so bili Italijani in Nemci prikorakali v Jugoslavijo, je visokorasli in črnolasi Karol Bablar, slovenski pravnik iz Ljubljane, 32 let star, porinil v stran glasbo in slikarstvo, s katerim se največ bavil in se vrغل v sicer nevarni, toda brezobzirni boj proti osvovjevalcu in postal vodja gerilskega oddelka.

Drzen čin slovenskih borec

Bablar in njegovi prijatelji so osvovjevalcem delali toliko neprijetno, da so sklenili Italijani, v svrhu zavarovanja proti novim neredom, zbrati večje število mož iz Ljubljane in jih deportirati v Italijo. Toda oddelek Karola Bablarja in 23 njegovih prijateljev, povečini mladih dijakov, je posegel vmes. Prestregli so vlak, osvobodili popotnike in se srečno zopet vrnili v svoje gore, skupaj z 2.000 novimi uporniki, s 40 ujetimi laškimi vojaki, uplenjenimi strojnimi in precejšnjo množino municije.

Maščevanje Italijanov nad nedolžnimi ljudmi

Vlak se je prazen vrnil v Ljubljano, Lahi pa so se maščevali, ne na bojevnike, temveč kakor je to zlag njihova navada, nad neoboroženim kmečkim prebivalstvom. Bablar in njegovo moštvo pa nadaljujejo svojo borbo.

POVRATEK COMMANDOS ODRE- DOV OD NAPADA NA FRANCIJO

Drzno vojaštvo se je pevajoč in vriskajoč izkrcalo v nekem angleškem pristanišču.

NAPAD, KI JE TRAJAL POLNIH DEVET UR, JE BIL POPOLEN USPEH

LONDON, 19. avgusta. — Cete kanadskih udarnikov, podpirane po angleških Commandos ter po četah ameriškega ranger bataljona in po vojakih svobodne Francije, so izvedle danes napad največjega obsega na francosko obalo.

Napadali so izkrcali tanke

V središču Dieppe okraja so napadali izkrcali tanke, nakar se je vnela srdita bitka.

Angleško oficijelno poročilo naznanja: "Na nekaterih mestih so naše čete naleteli na srdit odpor in naša skupina, ki se je izkrcala na levem krilu je bila najprej odbita, toda se je takoj reformirala ter ponovila napad, s katerim je zavzela prod ter naskočila nemške utrdbi."

Destrukcija na obali

Poročilo dalje naznanja, da so prepeljale vojaštvo preko Kanala angleške bojne ladje, nad katerimi je grmelo stotine angleških bombnikov in bojnih letal.

"Čete so se izkrcale na vseh v naprej določenih točkah. Čete na desnem krilu, ki so dosegle svoje objektivne, med katerimi je bila tudi destrucija nemške baterije šestih topov in razstrelitev nekega municijskega skladišča, so se pričele zopet vkrcavati.

Ko se je pričel napad, so pričekle iz hiš francoske gospodinjice, ki so pričele vpiti: "Druga fronta!" dočim so raznašalci časopisja kričali: "Invazija!"

Poročilo berlinskega radia

Opoldne je pričel berlinski radio poročati, da napadajo An-

gleži na dolgi fronti v okraju Dieppe.

"Nemške čete so v defenzivni akciji," je naznanjal berlinski radio. "Del angleške sile je bil že uničen. Uničenih je bilo tudi mnogo angleških tankov in nekaj transportnih ladij."

Letalski napadi na Nemčijo

Med tem pa so angleški bombniki napadli važno nemško tovarniško in železniško mesto Flensburg v bližini danske meje, ruski bombniki pa nemška mesta v vzhodni Prusiji. Nemški radio priznava, da so angleški in ruski bombniki istočasno napadli Nemčijo.

Naknadno poročilo o napadu

Napad zavezniškega vojaštva na francosko obalo je bil popoln uspeh, ker so izbrane zavezniške čete poleg tega, da so uničile važne vojaške naprave, utrdbi in baterije, nabrале tudi dragocene izkušnje, ki jim bodo koristile pri pravi invaziji kontinenta.

Pri napadu sodelovalo tisoč letal

Kako velikega obsega je bil ta napad, je razvidno iz dejstva, da je krijo zavezniško silo nad tisoč angleških bombnikov in bojnih letal, ki so švigala nad brodomjem sem in tja, in da so zavezniški letalci sestrelili prav gotovo 82 nemških letal, dočim so 100 nadaljnjih najbrže uničili ali poškodovali. Angleži priznavajo, da so izgubili 95 letal.

Vrnitev napadalec

Neko južno angleško pristanišče, 19. avgusta. — Zgodaj danes zvečer so se pričeli izkrcavati v tem pristanišču z ladij prepevajoči in vriskajoči commandos vojaki po slavni, devet ur trajajoči bitki na francoskem ozemlju.

Navdušenje ljudstva

Ljudstvo jim je glasno vzkljkalo in jih navdušeno pozdravljalo, ko so commandos vstopali na vojaške truke, ki so jih odpeljali v njihove vojašnice. Neko veliko plesno dvorano so naglo izpremenili v zasilno bolnišnico, kamor so znosili ranjence, katerih večina je bila k sreči lahko ranjena. Vsi commandos so imeli pokrite glave s posebnimi jeklenimi čeladami in večina njih je bila obuta v lahke tenis čevlje, v katerih se neslišno stopali. Vsi so imeli tudi počnele obrabe.

DODATNO POROČILO K TRAGEDIJI

Našemu večeršnjemu poročilu o smrti kapetana Carra, ki ga je ustrelila v prepiru njegova zaročenka, dodajemo še sledeče podrobnosti: Ubiti kapetan David Carr je bil poročen z Mrs. Ruth Duke Carr, 24 let staro ženo, s katero ni bil nikoli ločen. Mrs. Carr, ki živi v Phenix Cityju, Ala., je izjavila, da je bila bolničarka v neki vojaški bolnišnici, kjer se je seznanila s kapetanom Carrom, s katerim se je poročila dne 24. januarja. Dejala je tudi, da ji je njen mož redno pošiljal dovolj denarja za vzdrževanje in je pripomnila, da pričakuje v jeseni porod otroka.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6281 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

City Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge tuje države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

brutalnih poskusov, teroriziranja in strahovanja evropskih narodov.

Nova hudodelska neumnost nacistov, s katero upajo ustaviti naraščanje upora, so pokoli nedolžnih talcev nov zločin, ki so ga Nemci dodali dolgi vrsti svojih brutalnosti nad podjarmljenimi narodi. To bo le okrepilo odločnost teh narodov, da se za vsako ceno osvobodijo svojih tlačiteljev.

Vseskozi po zasedenih zemljah se dvigajo domoljubi in tvegajo življenje v svojem odporu in sovraštvu napram nacističnim gospodarjem, ki se zama trudijo, da jih podjarmijo. (JIC)

UREDNIKOVA POŠTA

Prostovoljci in Zadrugi kegljaci

Vse mine — in tako minevajo tudi poletni dnevi in aktivnosti poletne sezone. Nastopajo in nadomeščajo jih pa druge, in te so jesenske in zimske aktivnosti. Domovi bodo spet "busy", streha bo nad nami in dežja se ne bomo več bali.

Za Zadrugo ni to nič drugače; piknik je minil, sedaj smo pa spet na nogah in na delu za zadrugne teame in zadrugno plesno veselico zadajo soboto v oktobru v domu prijaznega Euclida. Direktorij je v ponedeljek zvečer sklenil, da se zopet organizirajo teame, ali skupine, in to stvar razglasi v časopisih takoj.

Torej, stari kegljaci in kegljarice, vsi, ki vas zanima in veseli igrati pod zadrugnim praprom, kar lepo se prijavite takoj pri Antonu Bokalu, 731 E. 157th St., Jack Malovasiču, 712-14 E. 200th St., Jack Zakovšek, 16201 Waterloo Road, slednja dva sta naša poslovodja, prvi je predsednik nadzornega odbora, in pa pri našem predniku, George Pančur, 829 E. 143rd St. Manjka še glavna trgovina, prostovoljci, kar prigrasite se pri Mamie Bokal, tajnici lanske sezone ali pri našem pridnemu mesarju, Anton Sedey.

Hvaležni vam bomo ako to storite takoj, kajti na ta način se lahko v najkrajšem času skliče seja vseh priglanih — vstop dovoljen vsakemu in vsaki, ki jih kegljanje veseli — in uredi vse potrebno za 32-tedensko sezono kegljanja. Izbrali si boste dan za bowlanje, uradnike in "koprole" vsake skupine.

Direktorij želi in upa, da se bodo ženske prijavile v trumah, potrebno je, in mal na stran povedano, zelo pomaga, da vaga tako hudo dol ne pritiska na tiste prekomerne funte! Zabave boste imeli vsi, kajti Zadruga je vedno in vselej poskrbela, da so bile njene skupine v dobri harmoniji, veselju in dala jim je vsakovrstnih zabav.

Naznanilo imate, ime imate, Delavski dom imate, kar lepo se prigrasite takoj in spet bo veselje med Zadrugarji.

Joseph A. Siskovich, tajnik.

Koncertna tura za Ruski vojni relief

Naš priznani umetnik Zlatko Balokovich, in predsednik newyorškega vseslovenskega odbora, se odpravlja na potovanje po državah Ohio, Pennsylvania in West Virginije.

To potovanje se prične v Barbertonu, Ohio.

Zlatko Balokovich, dobro poznani hrvatski violonist in madame Magidof, žurnalistica in soproga NBC radio poročevalca iz Moskve, bosta prirejali koncerte po omenjenih državah za rusko vojno pomoč.

Koncerti, koji so že aranžirani, se bodo vršili v sledečih naselbinah: v Barbertonu 4. oktobra, in dalje v Bellaire, Ohio, Washington, Pa., Brownsville,

Pa., Uniontown, Pa., Charleroy, Pa., Cannonsburg, Pa., New Kensington, Pa., Johnstown, Pa., Windber, Pa., Greensburg, Pa., Aliquippa, Pa., Ambridge, Pa., New Brighton, Pa., New Castle, Pa. in Farrell, Pa. 29. oktobra, ko bo končana tura.

Slovani v Barbertonu smo lahko ponosni, da nas obiščeta, oziroma, da nam priredita koncert tako svetovno-znana umetnika kot je prof. Zlatko Balokovich in madame Magidof, rojena v Moskvi.

Potovalna tura se prične pri nas v Barbertonu, kar je tudi važno in vpoštovanja vredno. Natančnejša poročila sporočimo pozneje.

A. A. Bomback, tajnik R. W. R. 184-17th St.

V pomoč ruskemu vojnemu reliefu

Cleveland, Ohio. — V vseh poročilih, kar jih prinaša današnje časopise, čitamo čimdalje več o grozotah vojne, katere prizadevajo nacistične horde, ljudstvu v zasedenih delih ozemlja.

Največjo borbo proti tej kruti usodi bije sedaj Rusija, katera krvavi ne le sama za sebe, pač pa za ves ostali svet.

Marsikateri pripozna, da mi tu v Ameriki dolgujemo Rusiji vso pomoč, kar se jo sploh mora dati, tako da se ji olajša trpljenje, v katerega je bila vržena pred 15. meseci. Sirom Amerike so se organizirale skupine, katere zbirajo denarne prispevke, s tem da se kupuje zdravniške potrebščine in se jih pošilja v Rusijo. Tako se namerava tudi tu v Collinwoodu organizirati skupino, katera naj bi bila pripravljena delovati v tem človekoljubnem delu.

V ta namen se skliče javen shod, ki se bo vršil v petek, 21. avgusta zvečer ob 8. uri v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Torej, pridite vsi, brez izjeme in izgovorov, kajti sedaj nam je dana prilika, da pomagamo ne le samo Rusiji, pač pa tudi našim lastnim ljudem v stari domovini, ki trpijo pred kruto usodo nacizma.

A. Prezelj.

V Jugoslaviji ni žita za Nemce

London, 15. avgusta (Posebno poročilo "Christian Science Monitor"-a) — V Jugoslaviji je bila uporna domoljubna delavnost preveč živa, da bi bilo ostalo prebitka za izvoz. Nemci pa zato tudi že priznavajo, da Srbija uvažata turščico in pšenico. Najboljšo sliko resničnega položaja v Jugoslaviji daje odredba, ki zahteva od hrvaških kmetov prisego, da ne bodo vršili sabotaže med žetvo. Najbrnje je to pripisati uspehom "zele nega kadra", ki s sabotažo končuje na ekonomskem polju delovodstvom, mladega junaka iz

Kdo so in kaj delajo partizani in četniki v Jugoslaviji?

Izvanreden junaški odpor jug-partizanov in četnikov je spet obrnil pozornost na Balkan, oziroma na vedno naraščajočo narodno-osvobodilno vojno v Jugoslaviji. Združeni narodi dobivajo tukaj klasičen primer edinstvenega odpora in borbe Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki zadajajo okupatorjem in domačim Hitlerjevem hlapcem občutne rane v okvirju partizanskega gibanja.

Partizansko gibanje je ameriškim Slovencev danes še nezadostno poznano, zato je umestno in potrebno, da se z njim seznanimo kolikor je v danih prilikah mogoče. Ameriške Slovence bo to tembolj zanimalo in jim pomagalo pri presojevanju dogodkov v Sloveniji, Hrvatski in Srbiji, kadar čitajo v dnevnih časopisih razne članke in poročila o uspehih srbskih četnikov in Mihajlovića. Mestni listi vneto poročajo in spekulirajo z dogodki v Jugoslaviji. Ravno tako vestno izkoriščajo te vesti srbski fašisti v Združenih državah. Vsako napačno poročilo izrabljajo v svoje propagandne in deziriralne svrhe, da spravijo čim več strupa in konfuzije med tukašnje izseljence iz Jugoslavije.

Za točnejše pojasnilo je treba ugotoviti, da so za uspešen odpor v Jugoslaviji v največji meri odgovorni partizani, t. j. prostovoljci in delavno ljudstvo brez razlike na politično miselnost. Oni imajo svoje bataljone in poveljnike. Ljudstvo v zaledju pa jih zalaga z vojnim materialom in drugimi sredstvi.

V nekem slovenskem predelu so kmetje hitro podpisali denarno posojilo svojim partizanskim boriteljem in voditeljem, kar nam najbolj jasno prida, da je ljudstvo organizirano in pripravljeno na vse žrtve, da vladati popolno razumevanje in odločna volja, da nadaljuje borbo do končne zmage, da zapodijo nemške in italijanske zveri iz svoje zemlje. Isto velja tudi za Hrvaško, ki kljub vsem Paveličevim naporom ni strl uporniškega duha med hrvaškim narodom.

Na žalost in škodo Slovencev, Hrvatov in Srbov, pa je v sedanjih vladah tudi nekaj srbskih intrigantov, ki ovirajo vladu v Londonu, srbsko ljudstvo in četnike.

Gotovi vladni krogi pripisujejo ves kredit za uspešno borbo samo Mihajloviću in srbskim četnikom in obenem prezirajo in omalovažujejo izvanredno uspešno in dobro organizirano borbo slovenskih in hrvaških partizanov, ki so organizirani na ves drugačen način od srbskih četnikov. Partizani se borijo za poraz osišč in fašizma, kajti le pod temi pogoji zamorejo postati svobodni ljudje.

Glavni voditelji srbskih četnikov so v svoji prelosti in sedanjosti bili vedno orodje srbskih režimov. Srbskim četnikom poveljuje stari šovinist in vojvoda Kosta Pečanec in srbski Kvizling Nedić. Drugemu delu srbskih četnikov pa poveljuje Mihajlović. Njemu se je pridružilo veliko število srbskih partizanov in ljudstva, ki sovražijo Hitlerja in Nedića nič manj kot sovražijo Hrvati Pavelića in Hitlerja.

Za nas je važno, da izvemo fakto: Glavna sila in jedro partizanov tvorijo slovenski, hrvaški in srbski partizani. Ti prizadevajo nemškim in italijanskim okupatorjem na največje udarce.

Partizani v Črnigori so pod vodstvom mladega junaka iz

španske vojne, Petra Dančevica, ki je poveljnik 10 bataljonov; v Bosni in Hercegovini je glavni poveljnik Konstatin Hadj, ki ima 16 bataljonov. Tudi Hadj ima vojaško skušnjo iz španske vojne ter prizadeva okupatorjem največje skrbi. Na Hrvaškem pa poveljuje partizanom neki Rukavina, ki je pri Liki in okolici zapodil Italijane do Trsta in zavzel več pokrajin.

Poročilo o borbah v Sloveniji

MOSKVA. — Radijska postaja "Svobodna Jugoslavija," ki operira tajno v Jugoslaviji, je opisala borbe, katere so partizanske vojske vodile zadnja dva tedna v Sloveniji:

"Na 15. julija so štiri italijanske divizije pričele ofenzivo proti našim bataljonom in oddelkom, ki branijo osbojovane predele Slovenije. Italijanska komanda je zalozila svoje trupe z tanki, artilerijo, 19 zrakoplovi in priličnim številom rovskih topov. Italijanski bombniki so vrgli več sto bomb na osvobojene vasi. Okrog deset slovenskih vojakov je bilo pretvorjeno v prah in pepel. Gerilski bataljoni so dali dobro-organiziran odpor in na nekaterih sektorjih so zadali sovražniku težke izgube. Samo tekom zadnjih sedem dni so Italijani izgubili preko 600 vojakov in oficirjev. Na nekaterih sektorjih pa so naše jedinice pričele proti-ofenzivo in po štiri bitkah so zavzele mesto Žužemberg. Prvi del italijanske ofenzive v Sloveniji je završen z popolnim neuspehom.

"Napadajoče italijanske divizije so bile podpirane od nemških oddelkov. Ena nemška kolona broječa 3,000 vojakov, je bila poslana iz Ljubljane v pravcu Polhovgradca, kjer se vršijo ljute bitke. Partizani blizu Polhovgradca so že doslej uničili več sto Nemcev in veliko število avtnih truckov, kakor tudi prilične količine vojnega materiala in nemških ujetnikov.

"Prva grupa slovenskih partizanskih oddelkov v borbi z nemškimi okupatorskimi silami, je osvobodila večji del pokrajin v Gorenjski in Stajerski. Po nekaj dnevni borbi so partizani osvobodili industrijsko mesto Tržič, med tem ko je Kamnik šel nekaj krat iz rok v roke.

"Številno jačje nemške kolone so bile poražene v bitkah pri Škofji Loki, Everski in planinskem jezu Ljubelj in blizu Kamnika, kjer so partizani zajeli 5 mitraljez, pušek in drugega vojnega materiala.

"Tekom bitk blizu Kokre se je 100 nemških vojakov z vso opremo predalo partizanom. Ena druga grupa slovenskih partizanov pa je vodila ostre bitke v dolini Save. Partizani so zajeli bogat plen, vključivši eden top. V Poljanski dolini so partizani uničili tri nemške troke naložni z vojnaki.

"Slovenski partizani čvrsto drže večji del osvobojenega ozemlja vključivši Žužemberk in Tržič. Ostre borbe trajajo nadalje. Junaški odpor slovenskih gerilcev in uspehi, katere so stekli zadnjih nekaj dni, so navdušeno pozdravljeni od naroda, ki iz srca pomaga boriteljem za svobodo in ki življajo splošno simpatijo naroda.

Nove grupe delavcev, vasčanov in intelektualcev pristopajo v partizanske oddelke vsak dan, oborožujoč se z orožjem zaplenjenim v nedavnih bitkah. Ostre bitke se bijejo v Srednji Bosni, Bosanski Krajini in Dalmaciji. V zadnjih par tednih je v vstopilo v partizanske vrste več tisoč dobrovoljcev.

ŠKRA

Kdor ne porajta mater, ki je v potrebi bo nič dal.

Zadnjič, ko so častniki, da je Math Mesner v S. N. Domu, dal moč štari domovini, in snemanja vredno, sem stiči dan zboroval samoficu in sem predlagal, da dam \$5 tudi blagajne, kakopak!

Zalostna novica, ki tresla celo naselbino, njo zvedeli naši pogrebniki, da je preminil dober v naselbini. Bil je doktor Mramorjev petelin, st. na 1079 E. 68 St. V je bilo menda veselje, šal, da so četniki v imenom Žužemberk.

Vse pogrebne obrede vila Mrs. Mramor do

Tukaj na St. Clair greša trgovec Franka Praviro, da je šel na kanadske gozdove, k medvedje.

Da ne bi kdo rekel, ne zastopim, pozdravljajo, zbrano na kom. S. K. J. v Chicagu. bra!

Kralj Peter Slovenec

"Glas Naroda" poročila je jugoslovanski kralj dil v Nev Yorku, je kal veliko mestno let. Guardia Field, kjer ljajo preko-atlantski

Naletel pa je na tukaj Mr. Joe Potrato, ki bo nadzornika nad instrumenti na Clipp

Ko je Mr. Potrato stvari o velikem potroplanu, je adjutant, angleško, v srbsčini lju, naj vpraša, koliko ima aeroplan.

Mr. Potrato pa mu voril: "Your Majesty sed ni znal izreči v ta dalje je govoril — ta aeroplan ima 14

Kralj ga začuden ter ga vpraša slovenski

"Ali ste Slovenec?"

"Da, Slovenec sem." dalje kralj.

"Joe Potrato."

Tedaj pa se oglašil jutant:

"Nekega Potrato bil je sodnik v Lju In Joe pravi:

"To je bil moj stari Kje pa ste bili ro vprašuje dalje kralj.

"V New Yorku."

"Pa dobro govori, skoko, kot bi prišli iz ja. Odkod pa je vaš ma?" vpraša kralj.

"Iz Ribnice."

"O, v Ribnici sem trg je," odvrne kralj. Nato je Joe kralj z al ves aeroplan v nakar se je kralj post

Jzjava dr. Stojana Pribičevića

(JIC) — Dne 4. maja je izjavio dr. Stojan Pribičević na londonski radio oddaji v obliki intervjua z g. Dušanom Jovanovićem.

Jovanović: "Dragi Stojan, izjavljajući iz Jugoslavije te že deset let niso videli, toda spominjajući očeta Svetozara še vedno živi."

Pripoveduj nam o sebi, kaj si naš v Ameriki?

Dr. Pribičević: "V Ameriko sam prispel leta 1935 iz Pariza. Nekoliko dni sem delal kot navođen varniški delavec. Pozneje sem napisal v nekem velikem američkemu časopisu svoje življenjske pripovedi v Ameriki in tako postal pisatelj. Objavil sem mnogo članov v angleščini in izdal knjigo o balkanskih narodih. Dal sem naslov "Večni svet" ker na Balkanu žive narodi, katerih ni nikdar in nikomur uspelo izkoreniniti. Danes pa sem član odbora ameriške mesečne revije "Fortune", ki šteje med največje in najplivnejše magazine Zdrženih držav."

Jovanović: "Vidim, dragi Stojan, da si si znal kot pravi Američanec z golimi rokami ustvariti življenske pogoje in ime. Pomeni, zakaj si prišel v London?"

Dr. Pribičević: "Prišel sem pred mesecem dni s tovorno ladjo in z namenom, da razložim ameriški javnosti, kakšno je dejanje vlad okupiranih držav in njihovi narodov v dobo vojne in izven nje. To je epična povest o norveških ladjah in jugoslovanskih planinah, o čeških tovarnah in o ruskih stezalnicah."

Jovanović: "Ali res vlada v Ameriki toliko zanimanje za Evropo?"

Dr. Pribičević: "Seveda. Vsa Amerikanci je danes jasno, da je evropska vojna tudi ameriška vojna, in da je od nje odvisna vsa bodoča prihodnost Amerike. Trditi morem, da ameriški narod pod svojim predsednikom Rooseveltom vpregel vse svoje ljudi in svojih strojev, da se vojska v Evropi, Aziji in Afriki konča s popolno zmago."

Jovanović: "Dobro, Ali preživljajo Amerikanci tudi žanje žanjene bodočega mira?"

Dr. Pribičević: "Kako ne bi. Amerikanci so poučeni povprečno, da je naša pametna koncept izločanja narodov, a kaj šele posameznih narodov. V Zdrženih državah ni prepričan, da so mir, svoboda in blagostanje vsakega posameznika v Evropi in Ameriki nerazdružljivi povezani med seboj."

Jovanović: "Ali je že izdelan načrt zato?"

Dr. Pribičević: "Načrti in generalni načrti, da se v tej vojni vrši velika revolucija človeške družbe. Z mnogimi Amerikanci delam dvojno prepričanje. Prvič, da je boljše jamstvo za trajnost miru vsakodnevno soodnosno v vseh vprašanih zadrženih demokracij s Sovjetsko Rusijo.

Drugič, da se morajo zavzeti mali narodi, posebno pa ti, ki živijo med Baltičkim in sredozemskim morjem. To je prav posebno važno za Jugoslavijo."

V Ameriki prevladuje prepričanje, da bodo morali Srbi, Hrvati in Slovenci, ne glede na njihove razmere, ki jih danes prenašajo, najprej pomagati po vojni ne le novim republikam, ampak tudi tistim, ki imajo velike skupnosti, kakor ono, ki so imeli, temveč da se bodo zavzeli za njihove pravice in lastne interese v zvezi s svojimi sosedstvi v obsežnejšo enoto. Kakor je

Rusi branijo železniško progo

Na gornji sliki vidimo ruske vojake, ki so se pognali proti Nemcem, ki prodirajo proti važni železniški progi, katero jo je videti na gornji sliki. Pred prvima dvema ruskima vojakoma je pravkar eksplodirala nemška granata. Nemci vztrajno napadajo, ne glede na težke izgube.

kratko povedal pokojni Radič: "Vsak v svoji sobi, a vse sobe pod eno streho."

Jovanović: "Ali se ti ne zdi, Stojan, da bi mržnja in osveta mogla mogla preprečiti ustvaritev novih skupnosti?"

Dr. Pribičević: "Ne. Znano ti je, da je moja rodbina nekje v Jugoslaviji. Toda kakšna usoda jo je doletela, tega svojega prepričanja ne bom spremenil. Zverinstvo so delo posameznikov, a države zidajo pokolenja, tudi ona, ki so že mrtva in ona, ki še niso rojena. Živi pa smo odgovorni mrtvim in nerojenim."

Jovanović: "Povej mi, ali Amerikanci dobro poznajo Jugoslavijo?"

Dr. Pribičević: "Poznajo gverilske boje, Dražo Mihajloviča, Nedića, Paveliča, Mačeka. Poznajo tudi grehe — nemške, italijanske, hrvaške in srbske in jih sodijo po zaslugah, brez nespartanega generaliziranja."

Jovanović: "Ali imaš kakšno osebno sporočilo za Jugoslavijo?"

Dr. Pribičević: "Hotel bi sporočiti vsaki žrtvi, bodisi srbski, hrvaški in slovenski: da zanje vem. Hotel bi sporočiti prijateljem mučnikom v Banstvu, Kordonu, Liki, Krajini, da vsakdo nanje misli. Hotel bi sporočiti svojcem, da sem zanje vedno v skrbeh."

Jovanović: "A zdaj na koncu povej nam, kakšni so tvoji osebni načrti?"

Dr. Pribičević: "Med vojno ni osebnih načrtov. V nekaj dneh se povrnem v Ameriko. Sprejet sem v prvo grupo ameriških vojni obvezancev, moram priti v Ameriko, da me boš zopet kmalu videl v obleki ameriškega vojaka."

Pismo gen. Nedića poglavniku Paveliču

Uradna radio emisija "Glas Jugoslavije" je objavila na londonskem radiu dne 25. julija 1942 pismo, ki ga je general Nedić poslal poglavniku Paveliču.

Jugoslovanski Informacijski Center je dobil iz Londona integralni tekst tega pisma, z opisom, kako in zakaj je bilo poslano Paveliču.

To poročilo Direkcije za Informativno službo se glasi:

"Bogdan Ercegovac", sin patriotskega svečenika iz Gline, ki je bil radi veleizdaje izgnan iz Avstrije, se je bil že pred leti prodal Stojadinoviću, ki ga je imenoval za narodnega poslanca. Ta neznačajnej je postal prijatelj Artukovića, sedanjega ministra notranjih zadev v režimu Paveliča in enega od organizatorjev atentata na pokojnega kralja Aleksandra. Ercegovac je zdaj posredovalec med Paveličem in Nedićem. S tem namenom se je napotil v Beograd, ter obvestil Nedića o Artukoviću, napise Paveliču pismo. Nedić je naslovil Paveliču sledeče pismo.

"Porabljen to priliko, da Vas pozdravim. Ercegovac mi je rekel, da bi bilo potrebno, da se direktno sporazumeva in da obideva zvezo preko okupacijskih oblasti. Najina usoda je ista, in zveza mora biti sovravnika, London in Moskvo. Ali bodeva oba živela, ali pa oba propadla. Vi, poročnik vojni obvezanec, morate glavnik ste pobili mnogo Srbov, da me boš zopet kmalu videl v obleki ameriškega vojaka."

Ten Per Cent OF YOUR INCOME should be going into U.S. War Bonds and Stamps

U. S. Treasury Department

srbske nesreče. Na temelju istih ciljev in iste usode sem prepričan, da bova našla pot in način, da se srečava in sporazumeva o tem, kar morava skupno premagati."

To Nedićovo pismo je prinesel Ercegovac Paveliču v začetku meseca marca tega leta. Pavelič je takoj odgovoril, ker je tudi on direktno zvezo smatral potrebnim.

Jugoslovanski četniki zopet zavzeli dve mesti

LONDON, 6. avgusta (UP) — Zavezniški krogi poročajo, da so jugoslovanski patriotski oddelki zavzeli še dve mesti s pomočjo dveh zaplenjenih nemških bombnih letal in pri tem pobili nekoliko stotin osiških vojakov. Ti kraji so oddaljeni samo 52 milj od Zagreba, prestolnice "neobstoječe nezavisne" hrvaške države.

Glasom moskovskega radio poročila, so uplenili četniki to dvojico bombnih letal pri napadu na neko nemško letališče. Tukajšnji jugoslovanski krogi trde, da se poslužujejo četniki tudi še drugih jugoslovanskih letal proti nemškim in laškim oddelkom, da pa ima general Mihajlović velike težkoče z dobavo bencina.

Najbolj krute borbe se vrše v hrvaških predelih Bosne, toda tudi v Sloveniji so nemške in italijanske čete začele široko zasnovane ofenzivne operacije. Italijanski bombardirji so zažgali večje število vasi, od katerih je bilo deset popolnoma uničenih. Gerilci imajo po gorah dobro utrjene postojanke in od tam prirejšajo napade, tekom katerih so pobili na stotine napadalcev, a še večje število ranili.

Oglašajte v Enakopravnosti

Enakopravnost

Moški

išče eno ali dve neopremljeni sobi, na vzhodni strani mesta. Želi z gorkoto in da bi imel priliko za lahko kuho. — Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

Išče se

operatorico za lepotilni salon (beauty operator). Plača ob začetku \$25 tedensko. Delo je 5 dni v tednu. — Pokličite Garfield 2902.

Išče se

stanovanje s 4 sobami in kopalnico med East 55th St. in East 76th St. — Kdor ima tako stanovanje za oddati, naj pusti naslov v uradu tega lista.

Farma naprodaj

obsega 62 akrov; hiša, hlev, kokošnjak, svinjak in še druge pritlikine; vse v dobrem stanju. Proda se po zmerni ceni. Naslov se dobi v uradu Enakopravnosti.

Žrtvuje se

lepo hišo s 8 sobami za eno družino; 3 zgotovljene sobe na 3. nadstropju, garaža za 2 avta. Ako hočete, lahko kupite tudi pohištvo. — Vse v prvovrstnem stanju.

BEACHLAND REALTY & INVESTING CO.
767 EAST 185th STREET
IVANHOE 2950

AKO STE BOLNI

pridite k meni na preiskavo, da bomo pronašli kaj lahko storimo za vas. Ker imam 25 let prakse v zdravljenju v Clevelandu ter nad 15 let izkušnje v nekaterih najboljših bolnišnicah, sem v stanu vam pomagati. Imel sem mnogo uspeha v zdravljenju zastarale boleznikot je REVUMATIZEM, VISOK KRVNI PRITISK, ZOLCNA BOLEZEN, ZELODCNA NERVOZNOST in stare poškodbe.

Pojasnila vam lahko podam v vašem materinskem jeziku.

Dr. Paul W. Welsh Hydropathic Clinic

Uradne ure od 1. do 5. razven ob sredah, ter po dogovoru.
423 Citizens Bldg., 850 Euclid Ave., vogal E. 9th St. MA. 6016

A. MALNAR
Cement Work
1001 E. 74 St.
ENDicott 4371

Enjoy Hotel Breakers with 1000 comfortable rooms... moderate rates, World's Finest Bathing Beach. Free Attractions Daily

August 21 thru 27

VAUGHN MONROE
and his Camel Caravan Orchestra
IN GRAND BALLROOM

Nightly.....60c and Sat. and Sun. nights.....85c (tax Sunday Matinee.....30c)

COMING... Aug. 29 thru Sept. 3
LES BROWN and his Orchestra

Rail or bus to Sandusky Lake streamers to Cedar Point. Also on Ohio Route 2, U. S. 6. Ask your Travel Agent or Auto Club for folder.

Playground of the Great Lakes

"Je prava stvar!"

Kakovost Coca-Cola v steklenicah je vedno enaka. Ledeno mrzla Coca-Cola poseduje vse, kar more imeti okrepčilo... čist, ugajajoč okus... kakovost, kateri zaupate... okrepčite, ki jo čutite. Za popolno okrepčilo je vse, kar zahtevate... in vi jo zahtevate v popolnosti!

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO.
Prospect 0333

SAVE!
YOUR OLD PAPERS

CALL THE
SALVATION ARMY

HENDERSON 5357

Zgornja slika kaže Kusar's Trio, pevke Oražem-Gregory, in Jančar-Gerl kateri so igrali in peli za nove slovenske plošče, katere smo ravnokar dobili v zalogo.

10-Inch — 79 centov

400—"Moja baba je pijana," polka: Kusar's Trio and Vocal Duet
"Ko pridem skozi log," valček: Kusar's Trio and Vocal Duet
401—"Nova domovina," valček: Kusar's Trio, za ples.
"Na zdravje," polka: Kusar's Trio, za ples.

Tukaj sta tudi drugi dve novi plošči

10-Inch — 79 centov

402—"Veseli fantje," polka: Kusar's Trio
"V zelenem gozdu," valček: Kusar's Trio
403—"Pa na križ pri en' hiš'": Kusar's Trio and Vocal Duet
"Roza valček": Kusar's Trio and Vocal Duet

V zalogi imamo tudi vse druge plošče.
Mi smo zastopniki in imamo veliko zalogo plošč Columbia, Okeh, Decca, Continental in Zonart.
Se priporočamo.

Mandel Hardware Co.
15704 Waterloo Rd.
CLEVELAND, OHIO

To je zadnji klic in vabilo

vsem našim prijateljem in odjemalcem ter onim, ki se še niso udeležili naše razprodaje

- VSE \$1.75 in \$2.25 srajce za praznik bele ali v barvah vse prve vrste. \$1.00
- VSI PASOVI in naramnice sedaj... 30c
- VSI \$3.00 in \$4.00 klobuki zelo dobrega izdelka in blaga sedaj... \$1.79
- VSE NOGAVICE 15c in 20c za delo ali praznik sedaj, par... 10c
- VSE 75c in \$1.00 kravate, lepi vzorci velika izbira, sedaj... 49c
- VSE \$1.95 in \$2.25 hlače za delo zelo dobro narejene, sedaj... \$1.39
- VSE \$1.50 in \$1.75 overall i overall do pasa, dobrega izdelka... \$1.00
- \$1.35 UNION SUITS s kratkimi ali dolgimi rokavi, zimske teže 38-50... 89c
- VSI \$1.50 do \$2.99 volneni jopiči, dobrega izdelka... \$1.00
- VSE \$1.50 in \$2.00 svilene nočne srajce in slips, lepi vzorci, sedaj... \$1.00
- VSI \$1.45 do \$2.45 korzeti, korselette in girdles, zelo trpežni, sedaj... \$1.00
- VSE \$3.00 do \$5.00 Bath Robes, zelo trpežni in lepe barve... \$1.95
- VSE 95c do \$1.25 flanel nočne srajce dobro narejene in trpežne 59c 2 za \$1.00
- VSE 35c do 65c BVD za dečke in deklice in tkane union suits, mer 2 do 10... 19c
- VSE 75c do \$1.00 zimske union suits za dečke in deklice, 4-16... 35c
- \$1.95 bele blanket rjuhe 81-99 inch široke prve vrste in trpežne... \$1.35
- \$1.75 rjuhe 81-99 inch široke, zelo trpežne, sedaj... \$1.39
- 65c kotenina za rjuhe, 81 inch široka, zelo trpežna, yard... 48c

Porabite to zadnjo priliko in nakupite si potrebne letnega in zimskega blaga. Prihranili si boste na denarju, napravili boste dobro nam in sebi. Najskrenejša vam hvala za vašo večletno naklonjenost in poset naše trgovine.

Rožance Department Store
406 East 156th Street
Nasproti North American banke

BUY U.S. BONDS & STAMPS

Keep it up!

GET BATAAN BACK
BUY BONDS

SODNIKOVI

JOS. STRITAR

Kdor ni bil nikamor vabljen, ni mu bilo treba stradati, samo da je imel kaj cesarske podobe v mošnjicku. Dva krčmarja iz trga sta točila, vsak na enem koncu; in prigrizka se je tudi kaj dobilo.

Tako je bilo vse veselo in dobre volje v Prilesju—vsaj enkrat v letu.

Ali pravo življenje se je začelo še le popoldne, po litanijah. Stari ljudje so bili precej odšli; ali mladega sveta je ostalo dovolj in vedno ga je še prihajalo od vseh strani. Trije godci so neutrudno godli pod lipo, same vesele, same okrogle, ki pete privzdigujejo. In pete res niso dolgo mirovale; mladeniči so sukali dekleta in s petami bili ob tla, da je bilo veselje. Vino se je cedilo po okornih, neuglajenih mizah, da je bilo greh. Tako vsaj je sodil berač, ki je skoncna od strani gledal to pregrešno potratno; potem se pa ojnauč, približa se mizi ter ponižno prosí, naj tudi njemu privošči blage kapljice, katere je Bog dal tako obilo. Za njim pride drugi, tretji in tako so imeli tudi berači dober dan.

Po poldanski službi božji odide Sodnikova družina razen Sodnika samega in Valentina. Njima se je pričelo še le zdaj pravo veselje. Zvečer je imel Koren hišo vso polno ljudi; celo veliko družinsko sobo je moral izprazniti za ta večer. Gospode iz trga ni bilo nocoj; prav so čutili, da je tak dan tu kmet gospod. V mali gosposki sobici so bili zbrani sami kmečki veljaki. Sodnik jim je bil za starejšino. Tak večer ne more biti brez godbe. Ko se je bilo stemnilo, so prišli godci v Korenovo hišo. Kjer so godci in mladi ljudje, tam je tudi ples. Koren sicer ni bil prijatelj takim hrupnim veselicam, ali nocoj ni moglo biti vse po njegovi glavi.

Jerica je imela dela čez glavo; kakor postrv se je sukala in švigala med veselimi gosti. Dobre volje je bila in v vsakim prijazna. Njen oče je sedel v prvi sobi za mizo med svojimi znanci. Obličje se mu je žarilo od samega veselja, nekoliko pač tudi od dobre Korenove kapljice, ki jo je mož slastno srkal; tak večer je samo eden v letu! Tu morebiti kdo poreče: Kaj bi ne, saj ni njega bolelo! Ali to ni tako. Res bi ga bil lahko zastoj pil, kolikor bi hotel; Koren bi mu ga bil z veseljem dajal, ali tega mož nikakor ni hotel; tudi drvar ima svoj ponos, in tako je prav. Seljan je

hotel biti kakor drugi gosti. Moško je torej sedel med svojimi tovariši, pa veselo in ponosno je gledal svojo hčerko, ki se je sukala tako urno, tako brhko. Dokler ni bilo še toliko ljudi, prisela je večkrat k njegovemu očetu, da sta se malo pogovorila, celo vina iz njegovega kozarca se je zdaj pa zdaj nekoliko z ustnami doteknila. Zdaj je bil mož zadovoljen, da ga je pogledala, kadar je mogla. In tako so švigali prijazni pogledi semtertja med njima, kakor med dvema, ki se rada imata.

“Kar je res, to je res,” Seljan,“ nagovori sosed na desni strani srečnega očeta. “Kolikor jih je tukaj, take ni, kakor je tvoja Jerica. To ti je tako nekako gosposko in vendar zopet ne gosposko; sam ne vem, kako bi dejal.”

“Res, prava igračica je to tvoje Jerišče,” pristavi mož na levi strani.

“Kako praviš, igračica?” zahudi se razžaljen oče nad njim. “Veš, Zabukovec, take mi ne smeš govoriti, če hočeš, da ostaneva prijatelja. Z mojo hčerjo ni da bi se igralo; ne svetoval bi nikomur, da naj poskusi.”

“Nu, nu, kaj bi se precej tako togotil, Seljan!” teši ga mož, “saj ne mislim tako. To je samo tako beseda—”

“Nič moška beseda,” ga zavrne Seljan. “Govorimo, kakor možje govore, kaj ni res, Mejač?”

“Prav praviš, Seljan, govorimo kakor možje. Jaz pravim tako: Srečen, kdor jo dobi za ženo. Samo da ne bo hotela vsakega, kdor bi jo rad.”

“Jerica je pametna, kakor stori, tako bo prav.”

Nato mu pošepeta Mejač na uho, da bi ne slišali drugi:

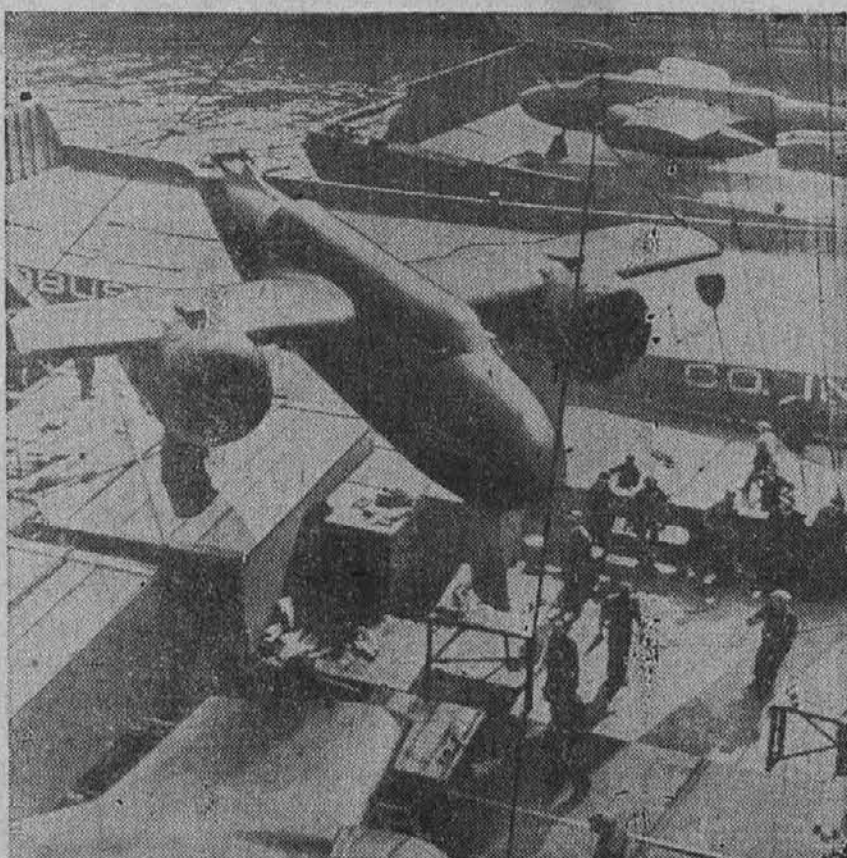
“Sodnikov Matija—saj veš, da jo ima rad—to bi ne bil napačen ženin; samo z očetom bo križ.”

“Tišto bo, kakor bo volja božja,” mu odgovori Seljan precej glasno. “Vrivala se pa moja hči ne bo nikomur v hišo.”

Mož bi bil morebiti še govoril; ali videl je nekaj, kar mu je ustavilo govorico.

Tudi Valentin je bil takoj razvidel, da je Seljanova Jerica—on je menil, da je navadna natakarcica—med vsemi dekleti najlepša. Vajen lahkih zmag, nekoliko tudi že vinjen, jo prestreže, prime jo čez pas, naj se enkrat zasučje ž njim. To ni bilo samo ob sebi še nič nespodobnega; ali Jerica res ni imela časa. Brani se mu torej, da ne

Ameriški bombniki

Na sliki vidimo nekaj ameriških bombnikov, ki jih pripravljajo za odlet v zavezniške države, ki jih dobavljajo na podlagi lend-lease zakona.

utegne. Toda Valentin se ne da tako zlahka odpraviti. On da, ona da ne! Slednjič ko vidi mladi gospod, da se deklica ne da pregovoriti, jo hoče siloma objeti in poljubiti. Deklica se brani. Seljan je nekoliko časa srdito gledal ta boj, ko pa vidi, da se ga Jerica ne more iznebiti, plane razjarjen izza mize: “Gospodič, pustite deklo, to je moja hči!”

Osupel ga gleda Valentin, držeč deklo za roko.

“Vaša hči, kaj potem? Saj vam je nočem snesti, dotekniti se je pa vendar smem, saj kraljeva hči vendar ni, kali!”

In Valentin jo poskuša zopet objeti.

“Jaz pa pravim: V stran roki!” zakriči mož nad njim. In kakor z železnimi kleščami mu prime in stisne roko, s katero je dežal dekleta. Jerica je bila prosta, stopi za očeta, bala se je zanj. Valentin se tresse od jeze in sramote. Na to kričanje priskočijo možje mirit. Koren prigovarja Seljanu, naj bode miren; Sodnik pa stopi svoje-mu sinu na stran, Seljanu nasproti. To je Valentina še bolj razdražilo; sram ga je bilo, da mu je prišel oče na pomoč, kakor da bi se ne mogel sam ubraniti starega moža. Premoški je bil, da bi sedaj odjenjal, zlasti ker je bilo toliko prič. Srdito zamahne nanj. A pri tej priči ga prestreže Koren. Sodnik se ni genil; čutil je, da bi sinu ne bila na čast očetova pomoč, vsaj dokler ni velike sile.

Seljan je mirno stal.

“Pusti ga, pusti, Koren,” roga se mož, “naj poskusi; rad bi zvedel mladič, kake je Seljanova pest. Naj udari, on dvakrat, trikrat, potem pa jaz enkrat, samo enkrat, pa bo mir, možje!”

Valentin se bori s Korenom, kateremu zdaj oče sam prigovarja, naj ga izpusti, da usta zamaši drvarju. Ali Koren je vedel, kaj dela, kaj bi bilo, ko bi odjenjal. On je poznal Seljana. Sodnik je to menda sam izprevidel, bil je torej v hudi zadreg; časti se ni bilo nadejati njegovemu sinu, ne njemu z nobene strani.

Kdo ve, kako bi se bila stvar končala, ko bi ne bil pri tej priči primahal Nosan s svojimi dolgimi rokami na bojišče.

“Po žandarje, po žandarje! Kje so žandarji?” kriči kakor ptič v precepcu. In po vsej sili rine skozi množico, da bi šel po stražo. Lahko bi jo bil našel, daleč bi mu je ne bilo treba iskati. Kjer je semenj ali shod, tam so gotovo tudi žandarji blizu. To so vsi dobro vedeli, ali take pomoči si ni želel nobeden; tako z uma vendar niso še bili. Neprijetno ime “žandar” jih je vse nekako streznilo, kakor da bi jih bil z vodo polil. Koren izpusti Valentina in gre mirit Nosana, naj bo pameten, tu nitreba žandarjev. Jerica

prosi svojega očeta, naj sede mirno za mizo. On se ne brani. “Če pa ti praviš, pa naj bo, pa sedem; mirno bom sedel, samo tebe naj nihče ne nadleguje.”

In mož sede za mizo. Ta kolec ni bil posebno časten za Valentina; ali kaj je hotel? Oče ga prime za roko ter ga odvede v stransko sobo, rekoč:

“Pameten bodi, kaj se boš s tako muho pijano!” Dobro, da zadnjih besed Seljan ni slišal; v pogovoru je bil z Jerico; prosila ga je, naj gre domov, da bi ne bilo zopet kakega prepira. In tako je storil.

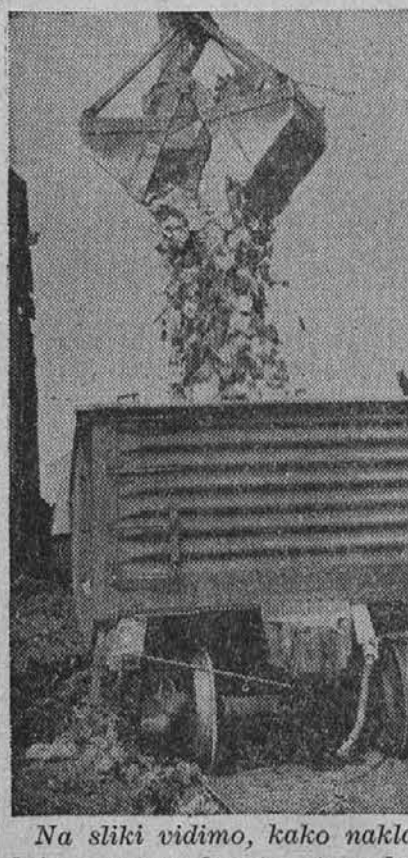
V.

Lepe počitnice je imel Valentin; veselica se mu je vrstila za veselico, vsak dan mu je bil praznik. Z veseljem so ga sprejemali, kamor je prišel; kjer je bil on v družtvu, tam je bilo življenje. Zlasti vesela ga je bila uradna gospoda, možje, žene in dekleta.

Uradnik na kmetih! Človek bi si skoraj ne mogel želeli lepšega življenja. Čislan povsod, vse se mu klanja in tudi rado ga ima, ako ni od sile napačen, osoren človek, ako zna le kolikaj občevati z ljudmi. Treba mu ni, da bi se poničeval, prilizoval; takega vedenja kmet ne spoštuje, še celo sumno mu je; vsak po svojem stanu! Kako lahko si je pridobiti spoštovanje, zaupanje, ljubezen našega kmeta! Kako z malim je zadovoljen, kako hvaležen, ako le vidi, da ga gospod ne zaničuje, da ga ima le nekoliko rad!

Zares lepo je življenje uradnikovo na kmetih. Končavi svoj uradne posle je prost, sam svoj gospod, kakor malokdo. Ves svet je njegov, obrne se, kamor hoče. Ako hrepeni po zelenju, ni mu treba se vozariti po celo uro in požirati prahu, da se odtegne mestnemu hrupu in soparnemu zraku, ki mu sapo zapira, da najde miren kotiček, kjer se odpočije. Svoj vrt ima lahko, samo da ga veseli; motiko vzame lahko v roko in koplje, da si ude okrepiča, da se prijetno utrdi, izpoti; kako mu potem diši prosta večerja! Gozd ima blizu, tekočo vodo; vzame puško, če ga je volja, ter pohaja po gozdu; ni da bi moral ravno uboge zajce plašiti in pobijati; če je dobrosrčen, pusti rajce, pa lešnike bere; puška na rami mu je samo zastran lepšega, da se mu ne čudijo ljudje: Kaj pa ta mož tako samo po gozdu iztika, ne vеди pokaj! Kaj pa še celo, ako ga veseli rastlinstvo, živalstvo, ako rad zbira cvetice, lovi metulje! Kje bi imel tako priložnost temu lepemu, nedolžnemu veselju? Prijetno družbo ima zvečih je vse nekako streznilo, kakor da bi jih bil z vodo polil. Koren izpusti Valentina in gre mirit Nosana, naj bo pameten, tu nitreba žandarjev. Jerica

Star kositer

Na sliki vidimo, kako nakladajo s parno lopato stare kositrne škatle na truck ter jih odvažajo v topilnice, kjer jih pretope za novo vporabo.

ješ nje, oni tebe; nasitili, naveličali so se vsega, po čemer ti tako hrepeniš. Kako čudno, nestanovitno, vedno nezadovoljno je človeško srce! Človek išče sreče vedno drugod, kako bi jo mogel najti! Ti meščan hrepeniš po čistem zraku, po zelenju, po miru in tihoti; petje ptiča na veji, pastirja na paši je tebi pravi užitek; tvoj vrstnik, ki ga je usoda zanesla med “trde kmete,” sanja o sijajnih mestnih ulicah, o lepo opravljenem svetu, ki se spreha pa o njih; o glediščih, besedah, plesih, o raznih zabavah, ki jih je najti samo v velikem mestu.

Če pa že možka gospoda na kmetih ne zna ceniti svoje sreče, kaj naj pa še le rečemo o ženski, o gospeh in gospicah? Skoraj vsaka se sama sebi smili, nezadovoljna je, nesrečno se čuti skoraj vsaka; zdi se ji, da je kakor kaka zakletka kraljičina v pripovedki; žarna vrtnica v puščavi, kjer je nihče ne vidi, kjer se nihče ne čudi njeni lepoti, njenim izbornim lastnostim. Kako bi pa moglo biti drugače? Gospod okrajni sodnik, pristav, davkar se je ženo v mestu—kaj bi s kmetico, ko bi bila še tako lepa in tudi premožna! — izbral si je deklico, gospičo, čedno morebiti celo lepo—vsaj njemu se zdi lepa—učila se je nemško govoriti, morda celo malo francosko; oblačiti se, vesti se zna in kretati v družbi, na plesu; romane bere, podobe ogleduje v “Bazarju”; prijateljcem piše pisma, ki jih mati ne sme brati; zdaj malo pošiva, potem se dolgočasi, zdeha se ji. Čuj, vojaška godba na ulicah, hitro k oknu! Izprehodi obiski, klepetanje in obiranje pri kavi, zvečer gledišče, tako se ji dan konča. In jutri zopet tako! Lepa je, izobražena, nekaj ima, gospodinjiti zna tudi za silo—pa bi je ne bil vesel vsak uradnik! Ali, gorje, treba je z možem na kmete, v dolgočasno vas, v skro-

Slaščičarna na

po jako nizki ceni; v prometnem kraju. se na 5705 St. Clair

Odda se

v najem čedno sobo in mirnemu fantu — Prost vhod. — Naložbo izve v uradu tega lista

Gostilna nap

v slovenski naselbini. \$400 na teden. — Dovoljenje. — Cena \$1.00 lefon EXpress 0879.

What You Buy WAR BONDS

Winter flying jackets for Army and Navy Air Corps equipment for our aviation cost from \$12 to \$18 and horsehide leather lined wear shearing.

Purchase of one \$18.75 for which you receive years, will pay for one of the most necessary for our flying at high altitudes and in cold climates. So you and your family can do your bit by investing 10 percent of your salary each day in War Bonds to help pay the cost of this equipment for our American flyers. Join the club and help top the War Bonds drive in your county. U. S. Treasury

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO. "June Arden" cotton obleke

NATANČNO UKROJENE, DA PRISTOJAJO ŽENAM, KI NOSIJO MERE 37 1/4 do 51 1/4

Če ste velikih bokov in manjših prs, potem so “mere četrtnke” nalašč za vas . . . če dobiti pravega kroja za vašo osebo.

Če nosite četrtnke mere, boste nemudoma prišli po te dve novi obleki. Kroj je mladosten, detajli so tako lepi, in pisani cotton blago je tako zadovoljivo. Baš take obleke ste gledali.

A. Print blago mnogih barv, z modro ali zeleno barvo v večjem obsegu. \$3 B. V beli barvi na njeno listje na temnem ozadju.

DAYTIME DRESSES . . . TRETJE NADSTROPJE

Paragon Open-Back Pumps

Nosite nove, komodne praznične čevlje—sedaj in skozi vso jesen 4.98 izključno pri The May Company

“Sue” iz črnega suede blaga z trakom na strani. 4.98 “Adeline.” Zeleni, rjav, črni suede z “nail-heads.” 4.98 “Mandalay” iz črnega suede in faille bom. 4.98

THE MAY COMPANY . . . ZENSKI CEVLJI . . . TRETJE NADSTROPJE

We can't all go . . . but we can all help! Put at least 10% of your pay in War Bonds. Sign the card today.